

[Svend Heiselberg]

produktionen. På dette punkt bør ministeren begrænse sit partis lyst til regulering og kontrol.

Ministeren slutter sin redegørelse med at gøre opmærksom på, at der ikke findes nogen patentløsning. Deri er vi ganske enige. Venstre har lagt sine forslag til en mere erhvervsvenlig politik frem ud fra samme erkendelse, men vi synes nok, regeringen sigter forfærdelig lavt med sine forslag. Selv om man ikke tror på patentløsninger, behøver man jo ikke give helt op, og det virker nærmest, som om regeringen har givet op.

Rahbæk Møller (SF):

I forespørgslen spørger hr. Askjær Jørgensen bl.a., hvilke betingelser erhvervslivet vil have for at beskæftige den disponible arbejdskraft i Danmark. Nu er erhvervslivet et vidt begreb, men hvis der med spørgsmålet menes produktionssektoren, er svaret klart: Danmarks produktion hverken kan eller skal forøges så stærkt, at alle 300.000 arbejdsløse kan beskæftiges derved. Selv hvis en så kraftig produktionsforøgelse var økonomisk mulig, ville det merforbrug af verdens materielle ressourcer, som ville blive resultatet, hvis den vestlige verden forsøgte at løse krisen ad denne vej, hurtigt føre til en ny og langt mere dybtgående krise. Den teknologiske udvikling gør det langt mere realistisk at forvente, at det selv med en vis forøgelse af den materielle produktion vil være et stagnerende eller direkte faldende antal mennesker, der vil være beskæftiget i de producerende erhverv.

Når vi derfor ser på de opgaver, der skal løses, og det antal mennesker, der står til rådighed for at løse dem, står det klart, at der dels er behov for en forkortelse af den daglige arbejdstid og en bedre fordeling af arbejdet, dels er behov for en udvidelse af service-sektoren i bredere forstand, såvel den offentlige som den private.

Når jeg har valgt at sige disse ting så direkte, skyldes det, at den tankegang, der ligger bag hr. Askjær Jørgensens spørgsmål, desværre ikke ligger regeringen så fjernt. Tværtimod har regeringen flere gange givet udtryk for den opfattelse, at den offentlige sektors vækst skal dæmpes, for at den nødvendige arbejdskraft kan stå klar, når industrien får brug for den. Resultatet har været og vil fortsat være, hvis der ikke skiftes kurs,

en drastisk og umenneskelig stigning i arbejdsløsheden.

Der er grund til at gøre op med denne fremskridtsfilosofi. Beskæftigelsen skal forøges, og der er arbejde, der trænger til at blive udført, uanset om behovet findes i den ene eller den anden sektor. Dermed er det ikke sagt, at vi ikke har brug for en stærk og velfungerende produktionssektor, for det har vi. Mit ærinde har udelukkende været at kommentere produktionssektorens muligheder for at bidrage til en formindskelse af arbejdsløsheden.

Hvad kræves der så af en konstruktiv erhvervspolitik? For der første må man gøre sig klart, at de forskellige sektorer i et samfund som det danske hænger så intimt sammen, at den ene kun kan fungere godt, hvis de andre gør det. Derfor er det også for håndværket og industrien en nødvendighed, at landbruget og byggeriet bringes på fode igen, og at udsultningen af den offentlige sektor ophører. Specielt i håndværket og den mindre industri har landbrugets, byggeriets og de offentlige investeringers nedtur kostet mange arbejdspladser.

Danmark har traditionelt et højt teknologisk stadi, og en stor del af vores velstand er afhængig af, at vi bevarer dette. På den baggrund er det tragisk, at forskningen udsultes netop i disse år, hvor den teknologiske udvikling foregår så hastigt med dybtgående ændringer af samfundsstrukturen til følge.

Det er alment erkendt, at den teknologiske udvikling langtfra er en entydig størrelse. Derfor er det nødvendigt, at der udvikles en teknologivurdering, og at der findes tilstrækkelig baggrundsviden og forskning hertil, så samfundet på et tidligt tidspunkt kan tage stilling til, om en given teknologisk udvikling er ønskelig eller ikke. Så kan vi sætte alle kræfter ind på at fremme det, vi ønsker, og bremse det, vi ikke ønsker.

Som det foregår nu, risikerer vi, at samfundets eneste indflydelse bliver i form af en hæmmende funktion, så vi får hele den nye teknologi, både skidt og godt, bare lidt forsinket, og at vi derved bliver et teknologisk u-land.

Jeg skal tilføje, at det naturligvis afhænger helt af den teknologiske udviklings karakter, hvor den demokratiske kontrol bør placeres. Mange nye teknologier har først og fremmest betydning for arbejdsprocesserne, og her dre-